

A rettenthetetlen pásztor: Pedro Casaldáliga

Nyolcvannégy éves, és a legkevésbé sem csöndes: Ez év elején ismét jelentkezett a *Periodistadigital* nevű blogban a felszabadítási teológus, költő, São Felix nyugalmazott püspöke, Pedro Casaldáliga. Ezt írta: „Néhány hetet távol kellett töltenem a postától, az internettől és a könyvektől az életemet ért fenyegetések miatt, amelyek a földekkel kapcsolatos konfliktusból fakadnak. De most megnyugszik az otthoni helyzet, és folytatódik a harc Isten országáért.”

São Felix-i házacskájától mintegy ezer kilométerre rejtette el és őrizte őt a brazil rendőrség, mert túlságosan erősek voltak az idős, vézna, nemzeti hírességé vált püspök elleni halálos fenyegetések. A brutális nagybirtokosok ellen, illetve a kisparasztokért és a bennszülöttekért folytatott fáradhatatlan, erőszakmentes harcáért *Dilma Roussef* államelnök nem régen tüntette ki – püspöktársával és régi barátjával, *Tomas Balduino*val együtt – a Brazil Emberjogi Díjjal.

A katalán származású Pedro Casaldáliga 15 évesen lépett be a klaretianusok (Mária Szepültelen Szívének Misszionáriusai) rendjébe. 1968-ban Brazíliába ment, és sokáig ő volt az egyetlen állandóan jelen lévő plébános a 150 000 km² területű régióban, Mato Grosso szövetségi állam félreeső északi részén. Ott lett püspök 1971-ben. Ekkoriban VI. Pál pápa volt hivatalban. A fiatal Casaldáliga merészkedett feltételeket szabni neki – és VI. Pál belement. Első feltétele az volt, hogy meg kell kérdezni a népet és az Araguaia-folyó mentén működő összes papokat, ő legyen-e a püspökük. A második feltétel így hangzott: ne legyen püspöki címere. Püspöksüvegként csak a kisparasztok széles karimájú szalmakalapját fogadta el, püspöki gyűrűként és pásztorbotként pedig csak az egyházmegyéjében élő

indián népek jelképeit: a tucum-pálmából készült fekete gyűrűt és a tapirapé-indiánok evezőjét.

„Sosem akartam pásztorbotot. Most vezeklésül az öreg emberek sétabotjára kell támaszkodnom”, meséli nevetve. Az agilis idős férfi rövid ujjú, kockás inget és strandpapucsot visel: „A pásztorbot, a püspöksüveg, a címer – nagyon kiábrándít, amikor látom, hogy frissen kinevezett fiatal püspökök címerükkel és jelvényeikkel közlekednek, mintha nemesek lennének, mintha valami különleges emberfajtahoz tartoznának.”

Pedro Casaldáliga a radikális egyszerűség képviselője. Nem szeretne különbözni óriási püspökségének szegényeitől. Amikor 17 évi püspökség után először parancsolták Rómába, és a Hittani Kongregáció akkori főnöke, *Joseph Ratzinger* a felszabadítási teológia kérdéseivel kapcsolatban kemény kihallgatásnak vetette alá az Amazóniából érkezett férfit, Casaldáliga radikalizálódott. Nyilvánosságra hozta Ratzinger kérdéseit, és beszámolt a kúria kétes dolgairól. Beszámolója irodalmi értékű, és Dosztojevszkij A nagy inkvizítor c. regényére emlékeztet. Majd hosszú levelet írt a pápának, védelmezve a szegények egyházát. És rendíthetetlenül tovább harcolt – mind a mai napig. „Az Isten országáért”, ahogy mondja.

Forrás: Publik-Forum, 2013/2

Pedro Casaldáliga személyéről és tevékenységéről többször is beszámoltunk már (ld. „Érted vagyok”, 2000. február és december, 2004. június). Legutóbb 80. születésnapja alkalmából a rendtársa és jó barátja, Josef Garcia-Cascales által megrajzolt portrét közöltük 2009. augusztusi számunkban.